

KOMMISSORIUM FOR OPGAVEUDVALG

Forebyggelse af unges misbrug

BAGGRUND OG FORMÅL

Data viser, at en større gruppe unge mistrives i Slagelse Kommune, og at der ofte ses sammenhæng mellem misbrug og mistrivsel. Der er evidens for, at risikofaktorerne daglig rygning, større forbrug af alkohol, dårligt selvvurderet helbred og højt stressniveau er højere blandt unge med stofforbrug end blandt alle unge i kommunen.

Den regionale og nationale sundhedsprofil viser, at 14,5 % af unge i Region Sjælland rusdrikker ugentligt og 10,8 % har et alkoholforbrug over højrisikogrænsen. 22,2 % af de unge har en problematisk alkoholadfærd og andelen af unge, der har prøvet hash og andre euforiserende stoffer er stigende.

Slagelse kommune satser på gode uddannelsesmuligheder – og vilkår, og Slagelse by er begunstiget ved at være en studie by, hvor rigtig mange unge til dagligt har deres gang i hhv. Uddannelsesfirkanten og i Campus området. Hvor de unge færdes, er der gennem de senere år set en øget tilgængelighed af hash og andre rusmidler. Samlet set er der en negativ udvikling, som skal vendes.

Byrådet ønsker, at opgaveudvalget Forebyggelse af unges misbrug formulerer konkrete anbefalinger, der kan skabe gode og trygge *rammer* om ungelivet i Slagelse Kommune og kan motivere de unge til en *adfærd* med mindre røg, alkohol og stoffer.

Sammenhæng mellem mistrivsel og brug af rusmidler

De fleste unge i Slagelse Kommune lever et travlt ungeliv og mange oplever, at der er et stort præstations- og forventningspres, som både kommer indefra og fra omgivelserne. De unge er generelt gode til at håndtere presset og formår at navigere i ungdomslivet, men der er ikke desto mindre for mange unge, der har fysiske og psykiske symptomer på mistrivsel.

Ifølge Sundhedsstyrelsen er god mental sundhed og trivsel beskyttende faktorer i forhold til at starte et forbrug af stoffer og andre rusmidler. Sundhedsprofilerne viser en signifikant sammenhæng mellem usund sundhedsadfærd og følelsen af ensomhed, samt at unge, der mistrives, har en mere risikovillig ruskultur end unge, der trives. Således vil indsats, der fremmer unges trivsel samt mentale sundhed og forebygger brug af alkohol og tobak, også have en stofforebyggende virkning.

Hvis vi vil lykkes med at forebygge brug af alkohol, tobak og stoffer, er det derfor også nødvendigt at vi arbejder for at fremme unges trivsel. En bred og sammenhængende tilgang i arbejdet med

unges rusmiddelforbrug vil derfor give god mening. Det er dog væsentligt at fremhæve, at langt fra alle unge har en problematisk og vidtgående rusadfærd. Der er altså også en stor positiv ressource blandt unge i Slagelse Kommune.

Erfaringer fra andre kommuner og lande

For at sikre de ønskede adfærdsændringer blandt Slagelse Kommunes unge, skal opgaveudvalget tage udgangspunkt i erfaringer og evidens på området.

I en nordisk sammenhæng er der fx opnået mærkbare adfærdsændringer med en tilgang, hvor det politisk er blevet besluttet at arbejde med en bred og sammenhængende tilgang. Der arbejdes fx med unges trivsel og sundhed på både et overordnet politisk niveau, i institutioner og lokalsamfund og blandt unge og deres forældre. Her tages udgangspunkt i forskningsbaseret viden, på at nå de unge før de begynder at indtage rusmidler samt engagement af lokalsamfundet. Slagelse Kommune har i mange områder et særdeles stærkt og engageret lokalsamfund, der gerne samarbejder om konkrete udfordringer.

Erfaringerne viser samtidigt at positive adfærdsændringer i forhold til unges ryge-, alkohol- og stofadfærd kræver en lang, grundig og vedholdende indsats, hvor flere forskellige arenaer arbejder sammen. Det er derfor ikke nok at involvere et fagudvalg i Slagelse Kommune, idet flere har ansvar for områder, der har stor betydning for unges trivsel og forebyggelse af misbrug:

- Forebyggelses – og Seniorudvalget, der har ansvaret for at igangsætte tværgående forebyggende indsatser bl.a. som opfølgning på sundhedsprofilens resultater
- Børne- og Ungeudvalget hvor ansvaret for de unges uddannelse er forankret
- Social- og Beskæftigelsesudvalget der har ansvaret for at vejlede og hjælpe de unge, der som 18 årige ikke har et job eller er i gang med en uddannelse
- Udvalget for specialiserede borgerindsatser, hvor misbrugsindsatsen er forankret.

Opgaveudvalget har som opgave at pege på konkrete anbefalinger eller forslag, der kan forebygge misbrug og højne trivsel blandt unge. Opgaveudvalgets anbefalinger kan igen involvere et eller flere fagudvalg, eksempelvis Kultur og Fritidsudvalget, hvis det omhandler fx fritidstilbud, eller Økonomiudvalget, hvis det fx omhandler samspillet i campusområdet.

UDVALGETS OPGAVER

Byrådet finder den stigende andel unge med symptomer på mistrivsel alarmerende og er samtidigt bekymrede over ryge, alkohol og stofadfærden blandt unge i Region Sjælland og i Slagelse Kommune. Derfor ønsker Byrådet, at opgaveudvalget Forebyggelse af unges misbrug formulerer konkrete forslag, der kan skabe gode rammer om ungelivet i Slagelse Kommune og kan motivere de unge til en ændret adfærd med mindre ryg, alkohol og stoffer – og højere trivsel. Det er en ambition, der kræver innovative og markante løsninger, og som ønskes afspejlet i opgaveudvalgets anbefalinger.

Opgaveudvalgets arbejdsopgaver er således at:

- Udarbejde et katalog med anbefalinger til konkrete initiativer, der kan skabe gode rammer, og støtte og motivere de unge til en ændret adfærd med mindre ryg, alkohol og stoffer – og højere trivsel.
- De konkrete anbefalinger skal være baseret på en bred og sammenhængende tilgang og således forholde sig til, hvad der kan gøres på både
 - et overordnet politisk niveau,
 - i institutioner,
 - i lokalsamfund og
 - blandt unge og deres forældre.
- Opgaveudvalget skal i sit arbejde blandt andet tage afsæt i eksisterende evidens og erfaringer fra andre kommuner og lande som fx Norge og Island, samtidig med at Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakker inddrages.

SAMMENSÆTNING AF UDVALGET

Opgaveudvalget nedsættes af Byrådet med forankring i Børn- og Ungeudvalget, Social- og Beskæftigelsesudvalget, Udvalget for Specialiserede Borgerindsatser samt Forebyggelses- og Seniorudvalget.

Udvalget nedsættes i henhold til § 17, stk. 4, i Lov om kommunernes styrelse.

Opgaveudvalget består af følgende medlemmer:

6 medlemmer af Byrådet i Slagelse Kommune, der har særlig interesse for forebyggelse af misbrug blandt unge. De relevante fagudvalg søges endvidere repræsenteret i opgaveudvalget.

10 borgere fordelt således:

2 borgere, som er elever på udkolingstrin eller X-Class i Slagelse Kommune med interesse for problematikkerne vedrørende rygning, alkohol og andre sundhedsspørgsmål.

2 borgere som er elever på en ungdomsuddannelse i Slagelse Kommune med interesse for problematikkerne vedrørende rygning, alkohol og andre sundhedsspørgsmål.

1 borger som har erfaring med livet som forældre til en elev i udkolingstrinnet eller X-Class i Slagelse Kommune.

1 borger, som har erfaring med livet som forældre til en elev på en ungdomsuddannelse i Slagelse Kommune.

1 borger med erfaring fra en ungdomsuddannelse i Slagelse Kommune – enten via bestyrelsesarbejde, ledelse eller undervisning.

1 borger med erfaring fra en folkeskole (udkolingstrinnet) i Slagelse Kommune – enten via bestyrelsesarbejde, ledelse eller undervisning.

1 repræsentant fra Slagelse Kommunale Elevråd

1 repræsentant fra foreningslivet (kultur, sport, fritid) målrettet unge

Opgaveudvalget inviterer eksperter ad hoc. Eksperter er i denne henseende også de medarbejdere i Slagelse Kommune, som har en særlig viden eller erfaringer om et emne, som opgaveudvalget ønsker indsigt i. Som eksempel kan nævnes SSP og kriminalpræventiv indsats.

Opgaveudvalget gør undervejs brug af trykprøvninger, drøftelser og prøvehandlinger både internt blandt relevante medarbejdere og Byrådet, samt eksternt blandt fx unge, forældre, videnspersoner, rektorer, lærere, skoleledere, bestyrelser og aktører på ungeområdet.

Byrådet udpeger formand og næstformand for opgaveudvalget.

Sekretariatstand til opgaveudvalget koordineres af direktøren for Forebyggelses- og Seniorudvalget.

UDVALGETS ARBEJDSFORM

Udvalget tilrettelægger selv sin arbejdsform indenfor rammerne af Styrelsesloven, Styrelsesvedtægten for Slagelse Kommune samt Byrådets beslutninger. Formandskabet sikrer den nødvendige sammenhæng til de stående udvalgs arbejder.

På udvalgets første møde fremlægges forslag til mødeplan.

Udvalget skal tage stilling til, hvordan de vil involvere borgere, videnspersoner mv., der ikke er medlemmer af udvalget i udvalgets opgave.

Opgaveudvalget kan i sit arbejde nedsætte arbejdsgrupper, der kan inddrage yderligere relevante interessenter.

Opgaveudvalget kan endvidere inddrage yderligere interessenter og personer med særlig viden eksempelvis gennem afholdelse af workshops, offentlige møder m.v.

Opgaveudvalget skal komme med forslag til, hvordan borgerne i Slagelse Kommune aktivt kan bidrage til at realisere de tiltag, som opgaveudvalget foreslår.

Opgaveudvalget skal overveje, hvordan udvalget kan anlægge en innovativ tilgang til løsningen af opgaven.

TIDSPLAN

Opgaveudvalgets arbejde påbegyndes tredjekvartal 2019 og afsluttes i tredje kvartal 2020.

Opgaveudvalget påtænker at inddrage ad hoc personer som fx relevante medarbejdere, videnspersoner, unge, forældre med flere til at trykprøve og gennemføre prøvehandlinger, der kan kvalificere opgaveudvalgets anbefalinger.

Opgaveudvalget præsenterer Børn- og Ungeudvalget, Social- og Beskæftigelsesudvalget, Udvalget for Specialiserede Borgerindsatser samt Forebyggelses- og Seniorudvalget for opgaveudvalgets arbejde fjerde kvartal 2019, andet kvartal 2020 og præsenterer den endelige aflevering tredje kvartal 2020.

ØKONOMI

Udgifter i forbindelse med opgaveudvalgets arbejde afholdes indenfor eksisterende budget